

๓. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

๓.๑ การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis/Demand (Demand Analysis) / Global Demand และ Trend

๑. จุดแข็ง (Strength)

- ๑.๑ มีพื้นที่เกษตรกรรมที่อุดมสมบูรณ์
- ๑.๒ มีสถาบันทางการศึกษาทุกระดับ มีความหลากหลาย เอื้อกับวิถีชีวิต อัตลักษณ์ และความ ต้องการของท้องถิ่น มีการบูรณาการการศึกษาระหว่างหน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัด และทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และมีสถาบันการศึกษาที่เป็น ศูนย์ภาษามลายูภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษาอาหรับ
- ๑.๓ เป็นจังหวัดที่มีผังเมืองสวยงามมีความสะอาดคนอายุยืนและมีอำเภอติดชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน
- ๑.๔ มีทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นแหล่งสวยงามตามธรรมชาติ อาทิ ทะเลสาบ และป่าฮาลา บาลา จุดชมวิวทะเลหมอกอัยเยอร์เวง ซึ่งพร้อมที่จะมีการพัฒนาให้เป็นท่องเที่ยววิถีชีวิตที่สมบูรณ์แบบ
- ๑.๕ มีแหล่งประวัติศาสตร์ของท้องถิ่น และสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม โบราณสถาน โบราณวัตถุ เช่น พระพุทธไสยาสน์ วัดคูหาภิมุข พระมหาธาตุเจดีย์ อุโมงค์ปิยะมิตร
- ๑.๖ มีสถานที่ออกกำลังกายเสริมสุขภาพที่ดีและทั่วถึง
- ๑.๗ จังหวัดยะลา มีโรงงานผลิตกระแสไฟฟ้า ซึ่งอยู่ในอุตสาหกรรมทั่วไป ประกอบการผลิตส่ง หรือจำหน่ายไฟฟ้า รวมจำนวน ๔ โรงงาน ซึ่งแบ่งออกเป็น โรงงานผลิตกระแสไฟฟ้าจาก พลังงานน้ำ จำนวน ๒ โรงงาน และผลิตกระแสไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงชีวมวล จำนวน ๒ โรงงาน สามารถผลิตกระแสไฟฟ้าได้ ๑๐๖.๑๗ เมกะวัตต์ เพียงพอต่อการใช้งานในจังหวัดยะลา
- ๑.๘ มีต้นน้ำและทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์
- ๑.๙ มีแหล่งแปรรูปสินค้าด้านการเกษตรและการประมงน้ำจืดที่มีคุณภาพ
- ๑.๑๐ เป็นแหล่งผลิตสินค้า OTOP ที่หลากหลาย และมีผลผลิตทางการเกษตรที่ขึ้นชื่อ
- ๑.๑๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการกำหนดนโยบาย การบริหาร การจัดการบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การเงิน การคลังและมีความใกล้ชิด และเข้าใจบริบทของท้องถิ่น

๒. จุดอ่อน (Weaknesses)

- ๒.๑ เกษตรกรขาดความรู้ความสามารถในการเพาะปลูกให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพและตรงตาม ความต้องการของตลาดการใช้พื้นที่และการบริหารจัดการทางการเกษตรยังไม่เหมาะสม
- ๒.๒ ศักยภาพของเกษตรกรด้านเทคโนโลยีด้านการผลิตและการแปรรูปมีน้อย
- ๒.๓ การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจการเกษตรไม่เข้มแข็ง
- ๒.๔ ขาดการพัฒนาด้านการตลาดแหล่งกระจายสินค้าการเกษตรและขาดความรู้ในการบริหารจัดการสินค้า
- ๒.๕ จังหวัดยะลา ขาดความมั่นคงด้านอาหาร เนื่องจากจะต้องนำสินค้าด้านอาหารที่จำเป็น ในการดำรงชีพจากต่างจังหวัด เช่น ข้าวสาร ผัก
- ๒.๖ สถานที่ท่องเที่ยวทั้งในด้านเชิงนิเวศ และเชิงวัฒนธรรม ขาดการดูแล ขำรุด แหล่งท่องเที่ยว ไม่ได้รับการประชาสัมพันธ์เท่าที่ควร โครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวก ทางการท่องเที่ยวไม่ได้มาตรฐานการท่องเที่ยว
- ๒.๗ ขาดการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ

- ๒.๘ การคมนาคมขนส่งและโครงสร้างพื้นฐานของจังหวัดยะลา ยังขาดความพร้อมในการรองรับ การท่องเที่ยวและการขนส่งผลผลิตทางเกษตร เช่น การเดินทางสู่ชายแดนผ่านอำเภอเบตง มีข้อจำกัดของสภาพภูมิประเทศที่เป็นภูเขาสลับซับซ้อน ใช้เวลาในการเดินทางมาก ไม่สะดวก
- ๒.๙ นักเรียนในระดับประถมศึกษาบางส่วนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาดำ
- ๒.๑๐ ประชาชนวัยแรงงานว่างงานเพราะเลื่องงาน และขาดแหล่งประกอบการด้านอุตสาหกรรม โรงงานรองรับแรงงาน และขาดแรงงานที่มีทักษะ
- ๒.๑๑ ประชาชน มีปัญหาสุขภาพที่สำคัญ คือ มีอัตราการป่วยด้วยโรคความดันโลหิตสูง และโรคเบาหวานที่มีแนวโน้มที่สูงขึ้น
- ๒.๑๒ ประชาชนขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีการใช้ ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางตรงอย่างขาดความรู้ ความเข้าใจ จนทรัพยากรธรรมชาติเกิดความเสื่อมโทรม และมีการบุกรุกพื้นที่ป่า และที่สาธารณะ เพื่อทำการเกษตร ซึ่งปัจจุบันมีราคาแพงขึ้น
- ๒.๑๓ ขาดการใช้ประโยชน์จากพื้นที่นาร้างซึ่งมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

๓. โอกาส (Opportunity)

- ๓.๑ รัฐบาลมีนโยบายและจัดสรรงบประมาณในการช่วยเหลือพื้นที่เป็นจำนวนมาก
- ๓.๒ กระแสนิยมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นโอกาสในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและรูปแบบ การท่องเที่ยวใหม่ ๆ รวมทั้ง การพัฒนาสินค้าและบริการของชุมชน โดยเฉพาะการผลิต สินค้าที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ๓.๓ ปริมาณความต้องการอาหารของประชากรโลกเพิ่มขึ้น และนโยบายเรื่องความมั่นคง ด้านอาหารของกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง (อาหารฮาลาล)
- ๓.๔ รัฐบาลมีนโยบายที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม และการแก้ไขปัญหาความ ไม่สงบในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ นโยบายการพัฒนาเมืองต้นแบบในพื้นที่ ชายแดนใต้ อำเภอเบตง หนองจิก และสุไหงโกลก
- ๓.๕ ความทันสมัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้การเข้าถึงการเรียนรู้ทำได้ง่ายขึ้น
- ๓.๖ กระแสการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อลดความเปลี่ยนแปลงสถานะของโลก
- ๓.๗ มีศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นหน่วยงานสนับสนุนในการพัฒนาท้องถิ่น

๔. อุปสรรค (Threat)

- ๔.๑ เหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ที่มีความถี่ในการเกิดขึ้น และการเกิดเหตุแต่ละครั้งความรุนแรง เพิ่มขึ้น ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการลงทุนของนักลงทุน นักท่องเที่ยวขาดความเชื่อมั่นต่อ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- ๔.๒ ความไม่ต่อเนื่องของรัฐบาล ทำให้นโยบายด้านการพัฒนาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปรับเปลี่ยนไป ส่งผลกระทบในด้านความเชื่อมั่นและการกำหนดทิศทางของการลงทุน
- ๔.๓ การแพร่ระบาดของยาเสพติดและปัญหาอาชญากรรมจากพื้นที่ใกล้เคียง ชายแดนและพื้นที่อื่นๆ
- ๔.๔ ปัญหาภัยธรรมชาติ ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของโลก
- ๔.๕ ระเบียบกฎหมายที่เป็นข้อกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ
- ๔.๖ การบังคับใช้กฎหมายบางฉบับไม่เอื้ออำนวยต่อการให้บริการประชาชนอย่างเป็นธรรม
- ๔.๗ กฎหมายที่บังคับใช้กับท้องถิ่นบางฉบับไม่เอื้อต่อการให้บริการประชาชนอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

๓.๒ การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

๑) การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ

สถานการณ์เศรษฐกิจโลกในปัจจุบันเกิดภาวะเศรษฐกิจโลกที่ถดถอย ส่งผลให้ราคาสินค้า การเกษตร ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศไทยปรับตัวลดลงอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ทำให้เกษตรกรขาดรายได้ กำลังซื้อไม่มี ทำให้เม็ดเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจมีไม่มากพอ เป็นปัจจัยที่ทำให้เศรษฐกิจของไทยชะลอตัวตามไปด้วย ยางพาราซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีราคาตกต่ำมาโดยตลอด ซึ่งแน่นอนว่าผลพวงจากปัญหาดังกล่าว ย่อมส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจของภูมิภาค และท้องถิ่นโดยรวมอย่างแน่นอน เพราะเมื่อราคายางตกต่ำ เกษตรกรผลิตยางออกจำหน่ายได้ราคาต่ำกว่าต้นทุน การผลิต ย่อมสร้างความเดือดร้อนให้กับเกษตรกรเป็นอย่างมาก เพราะเกษตรกรส่วนใหญ่มีฐานะยากจน มีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ทำให้ครอบครัวมีฐานะยากจนลง ความเป็นอยู่ลำบากยิ่งขึ้น ไม่มีเงินเพียงพอที่จะมาใช้จ่าย การทำธุรกรรมต่าง ๆ ในระบบเศรษฐกิจจะน้อยลง ปริมาณเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจจะลดลง ส่งผลให้ ภาวะเศรษฐกิจซบเซาลงด้วย

๒) การเปลี่ยนแปลงทางสังคม

สถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ยะลา นราธิวาส และปัตตานี ตลอดช่วง ระยะเวลาที่ผ่านมาส่งผลกระทบต่อทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมในพื้นที่ ประเด็นปัญหาทางสังคม จะเห็นได้ชัดจากภาพการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน ความไม่มั่นคงในการประกอบอาชีพ รวมทั้ง ด้านความปลอดภัย สิ่งเหล่านี้เป็นผลกระทบโดยตรงต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ภายในชุมชน ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ด้านต่าง ๆ เช่น ด้านชีวิต ด้านอาชีพ ด้านทรัพย์สิน ด้านจิตใจ ทั้งนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมชุมชนต่างศาสนา วัฒนธรรม ที่อยู่ร่วมกันมา มีความหวาดระแวง ไม่ไว้วางใจในภาครัฐ นำไปสู่ฐานของความคิดที่ขัดแย้งกัน รัฐบาลต้อง ปรับรูปแบบการปกครองในพื้นที่ที่มีวัฒนธรรมพิเศษให้เหมาะสมกับยุคสมัยและสถานการณ์ที่ควรจะเป็น ชุมชนทุกชุมชนมีส่วนต่อการปกป้องวิถีวัฒนธรรมท้องถิ่น มีส่วนร่วมทางการเมือง เพื่อกำหนดทิศทางของสังคมอย่าง มีประสิทธิภาพ

๓) การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง

การเมืองไทยในปัจจุบัน อยู่ในระบอบราชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญ และประชาธิปไตยระบบ รัฐสภา ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประมุขของรัฐบาล และพระมหากษัตริย์ซึ่งทรงอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญเป็นประมุขแห่งรัฐ ฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน ส่วนฝ่ายตุลาการเป็นอิสระจากอีกสองฝ่าย การบริหาร ประเทศเพื่อให้บรรลุเป้าหมายประโยชน์สูงสุดต่อประเทศและประชาชน จำเป็นต้องมีนโยบายสาธารณะที่ดี และ กระบวนการจัดการนโยบายต้องมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ นโยบายของรัฐบาลในยุคปัจจุบัน โดยการนำของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้กำหนดนโยบาย ๑๑ ด้าน บนพื้นฐาน ๔ เรื่อง ยึดแนว พระราชดำริ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ยึดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ ยึดความต้องการของประชาชน ซึ่งผลกระทบจากการกำหนดนโยบายและการบริหารงานของรัฐบาล ย่อมจะตกแก่ ประชาชนทั่วไป คือ ประชาชนทุกคนต่างต้องการสิ่งจำเป็นพื้นฐาน คือ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การกินดีอยู่ดี และการมีสิทธิเสรีภาพ ผลความสำเร็จของนโยบายที่กำหนดไว้ จะเกิดขึ้นได้ต้องมาจากการมีส่วนร่วม ของทุกภาคส่วน มากที่สุด การจัดสรรแบ่งปันทรัพยากรที่มีอยู่ในสังคมระหว่างกลุ่มผลประโยชน์และประชาชน อย่างเป็นธรรม มีประสิทธิภาพ และยึดถือคุณธรรมในการดำเนินการ

ความเชื่อมโยงและการวิเคราะห์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

จังหวัดยะลาอยู่ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส การรวมกลุ่มจังหวัดจะช่วยให้การวางกรอบทิศทางการพัฒนาและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรเป็นไปได้อย่างมีระบบ และร่วมกันแก้ไขปัญหาระหว่างจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับจังหวัดยะลาจากการวิเคราะห์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น จะเห็นได้ว่า จังหวัดยะลามีศักยภาพเพียงพอที่จะสามารถพัฒนาเศรษฐกิจ โดยมีจุดแข็งที่น่าสนใจคือ เป็นจังหวัดที่ผังเมืองมีความสวยงามและเป็นระเบียบ มีความสะอาดที่สุดเมืองหนึ่งของประเทศไทย มีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และเชิงธรรมชาติ มีพื้นที่เกษตรกรรมที่อุดมสมบูรณ์ มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีสถาบันการศึกษาทุกระดับ อีกทั้งรัฐบาลมีนโยบายที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ นโยบายการพัฒนาเมืองต้นแบบในพื้นที่ชายแดนใต้ อำเภอเบตง หนองจิก และสุโงโก-ลก นโยบายการขับเคลื่อนการบริหารราชการ พื้นที่เกษตรกรรม กระแสการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดความเปลี่ยนแปลงสถานะของโลก การดูแลสุขภาพ การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด การลดอุบัติเหตุ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้เป็นวาระแห่งชาติ โดยในห้วงระยะเวลา ๕ ปี จังหวัดยะลาได้กำหนดประเด็นการพัฒนาในด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบการบริหารจัดการการเกษตรและอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากภาคการเกษตรที่แข่งขันได้ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วัฒนธรรม และการท่องเที่ยวชายแดน การพัฒนาคุณภาพชีวิต และศักยภาพของประชาชนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการระดมภาคีทุกภาคส่วนร่วมเสริมสร้างยะลาสันติสุข ที่ยั่งยืน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลาเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดใหญ่ มีอำนาจหน้าที่ครอบคลุมทั้งจังหวัด เป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชน สามารถรับรู้ปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุด มีอิสระในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนและความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ โดยเฉพาะในการจัดทำบริการสาธารณะต่างๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย โดยในการจัดทำบริการสาธารณะจำเป็นจะต้องมีการกำหนดกรอบแนวทาง เพื่อใช้เป็นทิศทางในการดำเนินงาน และต้องคำนึงถึงความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับกรอบทิศทางการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง เช่น ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัด และยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด โดยในการกำหนดทิศทาง/ประเด็นการพัฒนา องค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา ได้เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนกำหนดภายใต้การวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ด้านปัจจัยภายใน เช่น ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการศึกษา ด้านผังเมือง ด้านเทคโนโลยี ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประเด็นสถานการณ์ภายนอกที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งแนวทาง/กรอบทิศทางของแผนระดับ ตลอดจนได้ทำการวิเคราะห์ความพร้อมและศักยภาพของบุคลากร/ประชาชน องค์กรเครือข่ายต่างๆ งบประมาณ เครื่องมือ เครื่องใช้ ระบบการบริหารจัดการ ระเบียบกฎหมายที่เอื้อต่อการดำเนินการจัดระบบบริการสาธารณะ ประกอบการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา จำเป็นต้องดำเนินการพัฒนาบุคลากรของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา ให้มีทักษะความรู้ ความสามารถ มีการเสริมสร้างเครือข่ายเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานและเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมให้มากที่สุด ตลอดจนการพัฒนารายได้ ให้มีรายได้เพิ่มขึ้น เพื่อเสริมสร้างองค์กรให้มีความเข้มแข็ง เมื่อองค์กรเข้มแข็งก็สามารถดำเนินการจัดระบบบริการสาธารณะได้ตามความเหมาะสม ในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน การส่งเสริมด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม การส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวและอัตลักษณ์ เป็นต้น เพื่อให้การจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา มีประสิทธิภาพ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่มั่นคง